

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/364/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414210142
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1414210142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: C. V., trvale bytom I. X, 841 04 Bratislava, o zaplatenie 226,22 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .

Súd žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 226,22 eura s príslušenstvom z titulu nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte žalovaného. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca (Slovenská sporiteľňa, a.s.) zriadil na žiadosť žalovaného bežný účet, na ktorom poskytol žalovanému úver vo forme povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte. Keďže žalovaný prekročil limit povoleného prečerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy, vyhlásil ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky v celkovej sume 285,10 eura, ktorá pozostáva z dlžnej istiny vo výške 226,22 eura, úrokov vo výške 38,38 eura a poplatkov vo výške 20,50 eura a zároveň vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky v lehote do 08.10.2013. Poukázal tiež na to, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013 bola na neho postúpená pohľadávka voči žalovanému vo výške 285,10 eura.

V písomnom podaní doručenom súdu dňa 30.07.2015 žalobca doplnil, že jeho právny predchodca umožnil žalovanému čerpanie peňažných prostriedkov na bežnom účte vo forme povoleného prečerpania ako doplnkový produkt banky do výšky 165,97 eura. Nakoľko žalovaný prekročil rámec povoleného čerpania peňažných prostriedkov na účte, jeho právny predchodca dňa 22.07.2011 v súlade s čl. 9 bod 9.5 Obchodných podmienok zastavil povolené čerpanie, čím v súlade s čl. 11 bod 11.1. Obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej sa výške zostatku nesplateného povoleného prečerpania v sume 165,97 eura. Keďže žalovaný nepovolené prečerpanie peňažných prostriedkov na účte, ako aj sumu rovnajúcu sa povolenému prečerpaniu neuhradil, nastal prípad porušenia v zmysle čl. 14. bod 14.1. Obchodných podmienok, z dôvodu čoho v zmysle čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vznikutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého formou povoleného prečerpania na účte.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na termín 19.04.2016. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju ako aj žalobcovu neprítomnosť na pojednávaní s tým, že súhlasil s pojednávaním v ich neprítomnosti. Žalovaný, ktorý si predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 23.02.2016, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a nepožiadala ani o odročenie pojednávania. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu ako aj žalovaného.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

Právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzatvoril so žalovaným dňa 19.09.2007 zmluvu o poskytnutí balíka produktov a služieb pre Fyzické osoby (č.l. 3-4 spisu), predmetom ktorej bolo poskytnutie Bankových produktov v kombinácii Balíka EXTRA, vedenie/zmena bežného účtu č. 0631789626/0900, poskytnutie Elektronických služieb k účtu, vydanie Platobnej karty Maestro s čipom a poskytnutie povoleného prečerpania po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinných od 01.07.2007. Listom zo dňa 01.10.2013 (č.l. 7 spisu) žalobca oznámil žalovanému, že z dôvodu prekročenia limitu povoleného prečerpania nad rámec povolenej sumy došlo k vzniku nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte v trvaní viac ako 5 dní, a preto vyhlasuje ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky v celkovej sume 285,10 eura, ktorá pozostáva z dlžnej istiny vo výške 226,22 eura, úrokov vo výške 38,38 eura a poplatkov vo výške 20,50 eura. Zároveň vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky v lehote do 08.10.2013. Predžalobnou výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 23.01.2014 (č.l. 9 spisu) žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky do 30.01.2014. Z výpisu z účtu žalovaného (č.l. 32-36 spisu) súd zistil, že žalovaný mal ku dňu 22.07.2011 debetný zostatok na účte vo výške 226,22 eura. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013 (č.l. 40-42 spisu) v spojení s jej prílohou (č.l. 43 spisu) súd zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanému z titulu nepovoleného prečerpania na účte vo výške 285,10 eura.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia žalovanej pohľadávky (ďalej len "zákon o bankách") ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Keďže v posudzovanej veci si žalobca žalobou uplatnil voči žalovanému zaplatenie pohľadávky, ktorá mala byť na neho postúpená jeho právnym predchodcom ako bankou, súd sa v prvom rade zaoberal tým, či boli splnené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky na žalobcu, a to z hľadiska kritérií obsiahnutých v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý tieto podmienky osobitne vymedzuje. Súd pritom dospel k záveru, že tieto podmienky v posudzovanom prípade neboli splnené.

Z citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť na tretiu osobu iba takú pohľadávku (alebo jej časť), ktorá zodpovedá peňažnému záväzku jej klienta voči nej, s ktorým je klient napriek písomnej výzve banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením. V zmysle čl. 14.2. v spojení s čl. 8.4. Obchodných podmienok banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinných od 01.07.2007 (č.l. 37-39 spisu, ďalej len "Obchodné podmienky") bola Slovenská sporiteľňa, a.s. oprávnená z dôvodu

porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného (ak nepovolené prečerpanie trvá viac ako 5 dní / čl. 14.1. Obchodných podmienok/) okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, vypovedať zmluvu, odstúpiť od zmluvy alebo zastaviť povolené prečerpanie. Slovenská sporiteľňa, a.s. nevyužila ani jednu z možností majúcich za následok mimoriadnu splatnosť pohľadávky (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky, vypovedanie zmluvy alebo odstúpenie od zmluvy), ale namiesto toho "iba" zastavila povolené prečerpanie (čo však nemá za následok mimoriadnu splatnosť pohľadávky v zmysle čl. 11.1. ani v zmysle čl. 9.5. Obchodných podmienok, na ktorý žalobca v doplnení žaloby poukazoval). Mimoriadnu splatnosť pohľadávky vyhlásil až žalobca listom zo dňa 01.10.2013. Slovenská sporiteľňa, a.s. teda žalovanú pohľadávku postúpila na žalobcu bez toho, aby pohľadávka nadobudla mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy alebo odstúpením od nej. Pre platné postúpenie takejto pohľadávky na žalobcu bola navyše v zmysle citovaného ustanovenia zákona o bankách nevyhnutná písomná výzva Slovenskej sporiteľne, a.s. žalovanému (pred postúpením pohľadávky) na splnenie jeho povinnosti zodpovedajúcej postupovanému záväzku (s ktorým musel byť žalovaný dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní). Žalobca však ani takúto výzvu v konaní nepreukázal.

Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ Slovenská sporiteľňa, a.s. za popísaných okolností zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013 postúpila na žalobcu žalovanú pohľadávku, postupovala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo má za následok neplatnosť postúpenia žalovanej pohľadávky na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013 podľa § 39 O.z. (pre rozpor so zákonom). Žalobcovi preto chýba v spore aktívna vecná legitímácia, z dôvodu ktorého súdu neostávalo iné, ako jeho žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Nad rámec uvedeného súd uvádza, že banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 zákona o bankách podlieha bankovému povoleniu. Nad činnosťou bánk vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, poskytovať platobné služby pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách). Z uvedeného špecifického charakteru činnosti bánk a ich špecifického postavenia vyplýva dôvodnosť špecifickej (sprísnenej) úpravy podmienok, za ktorých môžu svoje pohľadávky voči svojim klientom postupovať na iné subjekty. A to aj za tým účelom, aby sa klienti vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou, neočakávane neocitli v zmluvnom vzťahu s iným subjektom (aj takým, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska) bez toho, že by sa im poskytla možnosť uvedenému postupu zabrániť dodatočnou úhradou svojho záväzku voči banke, a to práve na základe výzvy banky na jeho splnenie. Preto súd v posudzovanej veci (v ktorej predmetom postúpenia bola pohľadávka banky) aplikoval v súlade so zásadou *lex specialis derogat legi generali* špeciálnu (osobitnú) právnu úpravu zákona o bankách upravujúcu špeciálne (osobitne) podmienky postúpenia takejto pohľadávky na iné subjekty. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na dôvodovú správu k ustanoveniu § 92 ods. 8 zákona o bankách (pôvodne išlo o § 92 ods. 7), podľa ktorej: "V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou."

Na podporu správnosti záveru o neplatnosti postúpenia žalovanej pohľadávky na žalobcu súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/145/2014 zo dňa 11.03.2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/177/2014 zo dňa 24.02.2015, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013 zo dňa 29.05.2014, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/203/2015-394 zo dňa 19.05.2015, rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5C/180/2013 zo dňa 19.11.2015, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/153/2014 zo dňa 12.03.2015, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 15C/33/2014 zo dňa 27.01.2015, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 17C/427/2015 zo dňa 19.11.2015, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/209/2014 zo dňa 04.03.2015, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 17C/169/2014 zo dňa 16.06.2015, v ktorých súdy v právnych veciach týkajúcich sa rovnakého prípadu postúpenia pohľadávok rovnakého postupcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej za obdobných okolností, dospeli všetky zhodne k rovnakému záveru o neplatnosti postúpenia pohľadávky pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo viedlo k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie postupníka.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému ako úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil (žiadne mu v konaní ani nevznikli).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.